

आकार बालशिक्षणक्रम वेळापत्रक



एकात्मिक बालविकास सेवा योजना



Ministry of Women and Child Development



सत्यमेव जयते
GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA

unicef 
for every child

आकार बालशिक्षणक्रम वेळापत्रक

गुणवत्तापूर्ण बालशिक्षणक्रम राबविण्यासाठी अंगणवाडीत वेळापत्रक पाळले जाणे आवश्यक आहे. आकार बालशिक्षणक्रमावर आधारित तयार केलेले हे वेळापत्रक अंगणवाडी सेविका व मुख्यसेविका यांच्या संदर्भासाठी येथे दिले आहे. हे वेळापत्रक राबवताना खालील खालील मुद्दे लक्षात घ्यावेत.



- रोजचा एकूण तीन तासाचा कार्यक्रम आखलेला आहे.
- आपल्या सोयीनुसार खाऊच्या सुट्टीची वेळ ठरवावी.
- उपक्रमांची तपशीलवार माहिती आकार हस्तपुस्तिकेत उपलब्ध आहे, तसेच आपल्याला प्रशिक्षणात मिळाली आहे.
- प्रत्येक महिन्यासाठी एक विषय निवडलेला आहे. त्या महिन्यातील उपक्रम घेताना या विशिष्ट विषयाची ओळख कशी कशी करून देता येईल याचा विचार व्हावा. प्रत्येक महिन्याच्या सुरुवातीला, विषयाला धरून उपक्रम कसे करायचे याची काही उदाहरणे दिली आहेत.
- हे वेळापत्रक राबवताना आपली कल्पकता जरूर वापरा व कृतींची भर घाला! तसेच एखाद्या उपक्रमाची काठीण्य पातळी हळू हळू वाढवत नेण्यासाठी काय करायचे हे हस्तपुस्तिकेतून समजून घ्या.
- पालकांचा सहभाग कसा घेता येईल यासंदर्भातही विविध कल्पना मांडल्या आहेत. दर तीन महिन्यांनी पालकसभा घ्यावी असे सुचवण्यात येत आहे. या सभेत मुलांनी केलेल्या कामाचे / वस्तूंचे प्रदर्शन मांडणे, अंगणवाडीत बालशिक्षणाचे काय उपक्रम होत आहेत हे पालकांना सांगणे, घरी पालकांनी कुठले उपक्रम घ्यावेत तसेच मूल कसे शिकते आहे याबाबत पालकांशी बोलणे करणे अपेक्षित आहे.
- उपक्रम घेताना साहित्यात विविधता आणणे, साहित्य निर्मिती करत राहणे याकडे लक्ष देणे महत्वाचे आहे.
- वर्षभरात येणारे सर्व धर्मांचे सण समारंभ साजरे करावेत.
- स्थळभेट हा उपक्रम नियमितपणे घ्यावा. स्थळभेटीसाठीची जागा अगदी अंगणातील असू शकते. सहज पायी जाता येईल अशा ठिकाणी मुलांना निरीक्षणासाठी नेता येऊ शकते. काही उदाहरणे- डबकं बघायला जाणं, एखाद्या रोपावरची अळी बघायला जाणं, अंगणवाडीच्या कोपऱ्यावर बसणारे पंक्चरवाले काका काय करतात हे बघायला जाणं ही स्थळभेटीची उदाहरणे आहेत. बाग, धरण, प्राणीसंग्रहालय अशा ठिकाणांबरोबरच या छोट्या जागांचाही आवर्जून विचार करावा.



जून

मी, माझं घर, माझं कुटुंब

या महिन्यात मुलं स्वतःबद्दल, आपल्या व इतरांच्या घरांबद्दल, कुटुंबाबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होतं आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- शब्दकोडी - कोड्याचे उत्तर आई, बाबा, आजी, आजोबा, काका, मावशी येतील अशी कोडी.
- उदा. सकाळी लवकर उठते, घरचं काम बघते, शेतावर कामाला जाते, माझे लाड करते. ओळखा पाहू ही आहे कोण?
- शब्दसंपत्तीत भर - घरातल्या वस्तू या खेळात वापरता येतील.
- ठिपके जोडून चित्र - घराचे चित्र.
- ठसेकाम - ठसेकामाने चेहरे काढणे / गोल आखून दिलेला असताना ठसेकामाने हसरे, रडके चेहरे बनवता येतील.
- चित्रकला - कुटुंबातील सदस्यांची चित्र काढलेली असताना त्यात रंग भरायला देता येईल.
- स्थळभेट - एखाद्या घरी सर्वांना न्यावे. घरातील विविध भागांविषयी, घरात ठेवलेल्या गोष्टींविषयी बोलावे.
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसे, मुलांच्या अनुभवविश्वाशी निगडीत असलेले चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण. उदा. घरात नेहमी घडणारा एखादा प्रसंग
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.
- पालकांचा सहभाग - कुटुंबाला गप्पा मारण्यासाठी वर्गात बोलवावे. घरातल्या सदस्यांची ओळख करून द्यावी. मुलांना त्यांची मुलाखत घ्यायला सांगावी.



जून आठवडा १

आठवडा १	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	स्वतःची ओळख 	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	पिठात चित्र	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती

जून

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	गंध संवेदना	वस्तूवर्णन	उर्जा	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे- उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन /लेखन /गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण 	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे	चित्रकोडी



जून

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	मित्र मैत्रिणींची ओळख	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	घडीकाम करून घर करणे	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन /लेखन /गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	मणी ओवणे 	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती

जून

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / ज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	स्पर्श संवेदना	वस्तुवर्णन	गावातील कुटुंबाची मुलाखत	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	अभिनय- घरातील सदस्यांची नक्कल करणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन /लेखन /गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	समान अक्षर असलेले शब्द	क्रमावारीता 	गिरवण्यास संधी	आकारज्ञान	डॉमिनोज



This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

जुलै

फळं व भाज्या



या महिन्यात मुलं, फळं व भाज्या यांबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलाच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे. मुलाच्या परिसरात ज्या फळं भाज्या होतात, त्याबद्दल प्रामुख्याने बोलावे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- वर्गीकरण - फळं व भाज्या यांचे वर्गीकरण.
- मोजणे - लिंबं, बटाटे इत्यादी मोजायला देणे.
- क्रमवारीता - तीन विविध आकाराची फळे घेऊन क्रम लावणे.
- ठसेकाम - भाज्या वापरून ठसेकाम.
- सोलणे - केळे सोलणे, संत्र सोलणे, मटार सोलणे इत्यादी.
- निवडणे - पालेभाजी निवडणे.
- उड्या मारणे - फळांची चित्रे जमिनीवर खडूने काढून त्यात उड्या मारायला देणे.
- बिया लावणे - फळे / भाज्या यांच्या आकारावर बिया लावणे.
- स्थळभेट - भाजीमंडई, भाजी / फळं विकणारे गाडीवाले यांच्याकडे स्थळभेट.
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.

जुलै आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	गार गरम 	शब्दकोडी	लिंबू पिळणे व सरबत करणे.	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे/ लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	सोलणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	बिया वापरून नक्षी	चिकटकाम 	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	पिठात चित्र	डॉमिनोज	मणी ओवणे

जुलै

आठवडा २

आठवडा २	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार	
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)						
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे						
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	कुठल्या फळांचे साल आपण काढतो व कुठली तशीच खातो यावर गप्पा	वस्तूवर्णन	श्रवण	सूचना देणे	स्थळभेट	
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे- झेलणे	भाज्या निवडणे	
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.						
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम	
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी						
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले शब्द	मोजणे	

जुलै

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	परिसरातील फळझाडांची ओळख	शब्दकोडी	‘भाजी बोलायला लागली तर’ यावर गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन /लेखन /गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	रांगोळीत चित्र	डॉमिनोज	मणी ओवणे

जुलै

आठवडा ४



	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रस संवेदना	वस्तुवर्णन	पिकताना कुठल्या फळांचा रंग बदलतो यावर गप्पा	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लॉबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला 	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तुवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले	मोजणे



This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ऑगस्ट

पाणी

या महिन्यात मुलं पाणी, पाऊस, धरणं, नद्या याबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- श्रवण - पावसाचा आवाज, नळातून पडणाऱ्या पाण्याचा आवाज, छपरावरून पडणाऱ्या पाण्याचा आवाज, ओढ्याचा आवाज या आवाजांकडे लक्ष वेधणे.
- मातीकाम - पाणी घालत माती किंवा पीठ मळणे.
- ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे - छत्रीचं चित्र देता येईल.
- चिकटकाम - विविध छटांतील निळे कागदाचे तुकडे वापरून चिकटकाम करणे.
- स्थळभेट - नदी, ओढा, गळका नळ, हातपंप, डबकं.
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण. उदा. माती आणि पाऊस यांच्यातला संवाद
- शब्दसंपत्तीत भर - पावसाशी संबंधित वस्तू या उपक्रमासाठी वापरता येऊ शकतात.
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.

पालक भेट

मुलांनी गेल्या तीन महिन्यात केलेल्या कामाचे/वस्तूंचे प्रदर्शन मांडून पालकांना बघायला बोलवावे. अंगणवाडीत बालशिक्षणाचे काय उपक्रम होत आहेत, घरी पालकांनी कुठले उपक्रम घ्यावेत तसेच मूल कसे शिकते आहे याबाबत पालकांशी बोलणे करावे.



ऑगस्ट

आठवडा १

जाळणी	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	पाणी	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे/ लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	माती किंवा पीठ मळणे	बोटीची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	उंच बुटका 	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	पिठात चित्र	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती

ऑगस्ट

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	गंध संवेदना 	वस्तुवर्णन	पाऊस म्हणल्यावर कुठकुठल्या गोष्टी आठवता त्यावर गप्पा	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम 	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तुवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे	चित्रकोडी

ऑगस्ट

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांचीवैयक्तिकस्वच्छतापाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	डोळे मिटून हात लावून ओली कोरडी वस्तू ओळखणे	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	घडीकाम	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी / (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	साम्य ओळखा 	बिया मांडणे	मणी ओवणे	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती

ऑगस्ट

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	स्पर्श संवेदना	वस्तूवर्णन	पावसात भिजणे	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	बाटलीत पाणी भरणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम 
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	समान अक्षर असलेले शब्द	क्रमावारीता	गिरवण्यास संधी	आकारज्ञान	डॉमिनोज

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

सप्टेंबर

वाहने



या महिन्यात मुलं वाहनांबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- शब्दकोडी - कोड्याचे उत्तर बस, रिक्शा, सायकल, ट्रॅक्टर, टॅंकर येतील अशी कोडी. उदा. लालेलाल असते, स्टॉपला ती थांबते, दादाला शाळेत नेते, ओळखा पाहू ही आहे कोण?
- गुणधर्मानुसार वर्गीकरण - रस्त्यावरून, पाण्यातून व आभाळातून जाणारी वाहने असे वर्गीकरण.
- डॉमिनोज - वाहनांची चित्र असलेले डॉमिनोज.
- मोजणे - वाहनांची चाके मोजणे.
- स्थळभेट - बस स्टॉप, गॅरेज, पंक्चरवाला, चाकात हवा भरणारा, वाहनतळ इत्यादी ठिकाणी भेट
- पालकांचा सहभाग - कोणी पालक ड्रायव्हर असतील, कोणाचं गॅरेज असेल तर त्यांना गप्पा मारायला बोलावणं / त्यांच्याकडे मुलांना घेऊन जाणं
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.
- बिया लावणे - वाहनांच्या आकारावर बिया लावणे.
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगायला, नवीन गाणी शिकवावीत.

सप्टेंबर

आठवडा १

आठवडा १		सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)						
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे						
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	नदीत, हवेत वर स्त्यावर चालणारी वाहने यावर गप्पा	शब्दकोडी	‘सायकल बोलायला लागली तर’अशा विषयावर गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट	
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे	
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.						
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली	
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी						
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	उंच बुटका	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	बोटांच्या हालचाली 	डॉमिनोज	मणी ओवणे	

सप्टेंबर

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	हवा	वस्तुवर्णन	श्रवण 	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	अभिनय - वेगवेगळी वाहने चालवण्याचा अभिनय - स्कूटर, बोट, बस इ.	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम 
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तुवर्णनावरून वस्तुओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले	मोजणे

सप्टेंबर

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	प्राण्यांच्या मदतीने चालणारी वाहने व इंधनाच्या मदतीने चालणारी वाहने यावर गप्पा	शब्दकोडी	थांबा चला असे ताईने म्हणायचे, मुलांनी गाडी चालवताना सूचना पाळायची.	शब्दसंपत्तीत भर	 स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	रुमालाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	पिठात चित्र	डॉमिनोज	मणी ओवणे

सप्टेंबर

आठवडा ४

जोडपडा ४	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रस संवेदना	वस्तूवर्णन	विटा / खडे लावून रस्ते करणे, मुलांनी त्यावरून वेगवेगळी वाहने चालवणे	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे 	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले शब्द	मोजणे

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ऑक्टोबर

प्राणी- पक्षी



या महिन्यात मुलं प्राणी पक्षी या विषयाबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलाच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे. मुलाच्या परिसरात जे प्राणी पक्षी दिसतात, त्याबद्दल प्रामुख्याने बोलावे .

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- श्रवण - प्राणी व पक्ष्यांचे आवाज ओळखणे
- शब्दसंपत्तीत भर - प्राण्यांची राहण्याची ठिकाणं व त्याची नावं समजून घेणे
- उड्या मारणे - प्राण्यांसारख्या उड्या मारणे (ससा, बेडूक, माकड इ.)
- चिकटकाम - प्राणी किंवा पक्ष्याच्या आकारात चिकटकाम
- चित्रकोडी - प्राणी, पक्ष्यांची चित्र
- स्थळभेट - गोठा, तबेला, प्राणी संग्रहालय, शेजारच्या घरातलीशेळी, कोंबडीची पिल्लं
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण. उदा: कावळा आणि गोगलगाय यांच्यातला संवाद
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.
- पालकांचा सहभाग - पालकांनापाळीव प्राणी वर्गातआणायला सांगणे व मुलांशी त्याबद्दल गप्पा मारणे.

ऑक्टोबर

आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	माझ्याकडे असलेला पाळीव प्राणी / आमच्या परिसरात राहणारा प्राणी याबद्दल गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट 
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम 	मातीकाम	घडीकामातून कुत्र्याचा चेहरा	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	उंच बुटका	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	पिठात चित्र	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती

ऑक्टोबर

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	गंध संवेदना 	वस्तुवर्णन	पाळीव प्राण्याचे निरीक्षण	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी 					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तुवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे	चित्रकोडी

ऑक्टोबर

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	प्राणी आणि पक्षी कसे बोलत असतील यावर गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	घडीकाम	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	मणी ओवणे 	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती



ऑक्टोबर

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण 	स्पर्श संवेदना	वस्तूवर्णन	आसपासच्या परिसरात पक्षी/ प्राणी निरीक्षण	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	समान अक्षर असलेले शब्द	क्रमावारीता	गिरवण्यास संधी	आकारज्ञान	डॉमिनोज

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

नोव्हेंबर व्यवसाय



या महिन्यात मुलं विविध व्यवसाय, आपल्याला मदत करणारी मंडळी यांच्याबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलाच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मांठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- शब्दकोडी - शिंपी, ड्रायव्हर, शेतकरी, इस्त्री करणारा, दूधवाला, पेपर टाकणारा, स्वैपाकी अशी वेगवेगळी उत्तरं येतील अशी कोडी बनवावीत. उदा. नवीन कापड घेतो, कात्रीने ते कापतो, परत शिवून टाकतो, सुंदर ड्रेस बनवतो, मी कोण?
- चित्रकला - व्यावसायिकाचे चित्र असल्यास त्यात रंग भरायला देता येऊ शकेल.
- स्थळभेट - दुकान, इस्त्रीवाला, हातगाडीवाला, भंगारवाला इ.
- पालकांचा सहभाग - पालकांचे दुकान असल्यास तिथे न्यावे, विविध पालकांना त्यांच्या कामाविषयी बोलायला वर्गात बोलवावे
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण. उदा: दुकानदार व वजन काटा यांच्यामधला संवाद
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.

पालक भेट

मुलांनी गेल्या तीन महिन्यात केलेल्या कामाचे/वस्तूंचे प्रदर्शन मांडून पालकांना बघायला बोलवावे. अंगणवाडीत बालशिक्षणाचे काय उपक्रमे होत आहेत, घरी पालकांनी कुठले उपक्रम घ्यावेत तसेच मूल कसे शिकते आहे याबाबत पालकांशी बोलणे करावे.

नोव्हेंबर

आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	आपल्या आजूबाजूला कोण कोण काय काम करते यावर गप्पा	शब्दकोडी	पालकांना वर्गात बोलवून त्यांच्या कामाबद्दल गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	पाकीट बनवणे	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	उंच बुटका	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	पिठात चित्र	डॉमिनोज	मणी ओवणे

नोव्हेंबर

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	व्यावसयिक व साधन याची जोडी लावणे - पत्र - पोस्टमन, गाडी - ड्रायव्हर	वस्तूवर्णन	पालकांना वर्गात बोलवून त्यांच्या कामाबद्दल गप्पा	सूचना देणे	 स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	अभिनय - आरोळ्या देणे व वस्तू विकण्याची नक्कल करणे. उदा. "वडे घ्या वडे"	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	 बोटांच्या हालचाली	समान अक्षर असलेले	मोजणे

नोव्हेंबर

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	पालकांना वर्गात बोलवून त्यांच्या कामाबद्दल गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	पिठात चित्र 	डॉमिनोज	मणी ओवणे

नोव्हेंबर

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रस संवेदना	वस्तूवर्णन	पालकांना वर्गात बोलवून त्यांच्या कामाबद्दल गप्पा	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला 	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण 	वस्तू वर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमवारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले शब्द	मोजणे

[illegible]

डिसेंबर

झाडं

या महिन्यात मुलं झाडांबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलाच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे. मुलाच्या परिसरात जी झाडं आहेत त्यावर प्रामुख्याने भर असावा.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- वर्गीकरण - बियांचं वर्गीकरण, पानांचं वर्गीकरण
- ठिपके जोडून चित्र - झाडाचे चित्र पूर्ण करायला देता येऊ शकते
- रचना करणे - पाकळ्या वापरून रचना
- गंध संवेदना - फुलांचा वास
- ठसेकाम - पानांचे ठसे उमटवणे
- चिकटकाम - पाने, काड्या चिकटवून चित्र करणे
- स्थळभेट - मोठा बुंधा असलेले झाड, घरटं असलेले झाड, वनराई
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण. उदा. वारा आल्यावर काय होतं याबद्दल दोन झाडांच्या गप्पा
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.



डिसेंबर

आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	रोप लावणे / बी पेरणे	शब्दसंपत्तीत भर	 स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम 	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	उंच बुटका	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	पिठात चित्र	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती

डिसेंबर

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	गंध संवेदना 	वस्तुवर्णन	रोप किती मोठं झालं याचं निरीक्षण	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	अभिनय - वारा आला, फांद्या हलल्या असा अभिनय करणे. झुळूक, सोसाट्याचा वारा असे बदल करणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तुवर्णनावरून वस्तुओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे	 चित्रकोडी

डिसेंबर

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	फुलांची ओळख	शब्दकोडी	रोप किती मोठं झालं याचं निरीक्षण	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	मणी ओवणे	गोल, त्रिकोण, चौकोन	एकास एक संगती 

डिसेंबर

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	नैसर्गिक साधन संपत्ती	वस्तुवर्णन	रोप किती मोठं झालं याचं निरीक्षण	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालीची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालीची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	समान अक्षर असलेले शब्द	क्रमावारीता 	गिरवण्यास संधी	आकार खेळ 	डॉमिनोज

[illegible]

जानेवारी

कला

या महिन्यात मुलं विविध कलांबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

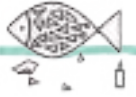
या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- वस्तूवर्णन - स्थानिक वाद्य वर्गात आणून त्याचे वर्णन
- पालकांचा सहभाग - गावातील कीर्तनकार काकांना वर्गात बोलावणं
- मोजणे - घुंगरू मोजायला देणे
- श्रवण - विविध वाद्यांचे आवाज ऐकणे
- पालकांचा सहभाग - मुलांना व पालकांना वर्तमानपत्रावर किंवा त्याच्या इतक्या मोठ्या कागदावर ओल्या रंगांनी रंगवायला देणे
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन.
- स्थळभेट - कुंभार, चित्रदालन, बुरुड गल्ली इ.
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.
- स्नेहसंमेलन - मुलांच्या कलागुणांना वाव मिळावा यासाठी शक्य असल्यास छोटेखानी स्नेहसंमेलन आयोजित करावे.



जानेवारी

आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	स्पर्श संवेदना	शब्दकोडी	डब्यात वाळू, खडे भरून वाद्य तयार करणे	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम 	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	उंच बुटका	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	पिठात चित्र	डॉमिनोज	मणी ओवणे 

जानेवारी

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रस संवेदना	वस्तूवर्णन	गाण्यावर नाच	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	अभिनय करणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	मापन	लक्षात ठेव !	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले	मोजणे



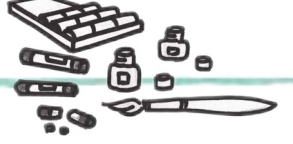
जानेवारी

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	जलतरंग - वाट्यांमध्ये पाणी भरून काडीने त्यावर आपटून बघणे. आवाज बदलतो का?	शब्दकोडी	डब्यात वाळू, खडे भरून वाद्य तयार करणे	शब्दसंपत्तीत भर	 स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	 ठसेकाम 	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	लहान मोठा	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	पिठात चित्र	डॉमिनोज	मणी ओवणे

जानेवारी

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रस संवेदना	वस्तूवर्णन	गाण्यावर नाच	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे 	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	मापन	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले शब्द	मोजणे

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

फेब्रुवारी

आपलं गाव

आपलं शहर

या महिन्यात मुलं आपल्या परिसराबद्दल, ते ज्या गावात, पाड्यावर, शहरात राहतात त्याबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- शब्दकोडी - हॉस्पिटल, हॉटेल, दुकान, नदी, बाजार अशी उत्तरं येतील अशी कोडी बनवावीत. उदा. अजय आमचा बाहेर गेला, खेळता खेळता धुपकन पडला, लागला जोरात रडायला, हवं त्याला बरं वाटायला, कुठे बरं नेऊया त्याला?
- स्थळभेट - परिसरातील विविध ठिकाणं - बाजार, पिठाची गिरणी, रिक्षास्टॅंड, टेकडी इ.
- चिकटकाम - जे परिसरात आहे त्यानुसार मुलांच्या हातात विशिष्ट आकारात कापलेले विविध तुकडे द्यावेत - घरं, झाडं, डोंगर, वाहनं. सर्वांनी एका मोठ्या कागदावर चिकटवून गाव तयार करावं.
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसं चित्र वापरून चित्रवाचन. उदा: बाजार
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.

पालक भेट

मुलांनी गेल्या तीन महिन्यात केलेल्या कामाचे/वस्तूंचे प्रदर्शन मांडून पालकांना बघायला बोलवावे. अंगणवाडीत बालशिक्षणाचे काय उपक्रम होत आहेत, घरी पालकांनी कुठले उपक्रम घ्यावेत तसेच मूल कसे शिकते आहे याबाबत पालकांशी बोलणे करावे.



फेब्रुवारी आठवडा ?

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	माझ्या घरासमोर काय आहे यावर गप्पा	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	घराची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा 	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	पिठात चित्र	आकार खेळ	एकास एक संगती

फेब्रुवारी

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	गंध संवेदना	वस्तुवर्णन	 उर्जा	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तू वर्णनावरून वस्तूओळखा	क्रमावारीता	अक्षरांशी तोंडओळख	ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे	चित्रकोडी 

फेब्रुवारी

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	आपण अंगणवाडीत येतो तेव्हा सूर्य कुठे असतो, जातो तेव्हा कुठे असतो	शब्दसंपत्तीत भर	
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	मणी ओवणे	लक्षात ठेव !	एकास एक संगती

फेब्रुवारी

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	स्पर्श संवेदना	वस्तूवर्णन	पाणी	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	अक्षरांशी तोंडओळख	क्रमावारीता	गिरवण्यास संधी	आकारज्ञान	डॉमिनोज

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

मार्च कपडे

या महिन्यात मूलं आपल्या परिसरात जी वेशभूषा केली जाते त्याबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे. परिसरात जे कपडे घातले जातात त्याचा संदर्भ घेऊन उपक्रम आखावेत.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- शब्दसंपत्तीत भर - कपड्यांची नावं, कपड्यांच्या भागांची नावं (बाही, गळा, पदर, नाडी, झालर इ.)
- स्थळभेट - शिंपी, धोबीघाट
- चित्रकला - कपड्यांच्या चित्रात रंग भरणे
- शारीरिक विकास - दोरा गुंडाळणं, कपड्यांच्या घड्या घालणं
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसे, मुलांच्या अनुभवविश्वाशी निगडत असलेले चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण. उदा. रुमाल आणि टोपी यांच्यातला संवाद
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगायला, नवीन गाणी शिकवावीत.



मार्च

आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	विविध ऋतूतील कपडे यावर गप्पा	शब्दकोडी	धुतलेले कपडे उन्हात कसे वाळतात याचं निरीक्षण	शब्दसंपत्तीत भर	 स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	कपड्यांच्या घड्या घालणं
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	रुमालाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	लक्षात ठेव !	कागदाचे भाग करणे	अक्षरांशी तोंडओळख	 डॉमिनोज	मणी ओवणे

मार्च

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार	
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)						
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे						
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रुमाल धुणे. साबण व पाण्यानी डाग जातात/ फिके होतात हे बघणे.	वस्तूवर्णन	श्रवण	सूचना देणे	स्थळभेट	
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	दोरा / सुतळी गुंडाळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे	
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.						
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे 	कातरकाम	
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी						
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	बोटांच्या हालचाली	समान अक्षर असलेले	मोजणे	

मार्च

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	गार गरम 	शब्दकोडी	पपेट्सचे संभाषण	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	पाहुणा ओळखा	कागदाचे भाग करणे	अक्षरांशी तोंडओळख	डॉमिनोज	मणी ओवणे 

मार्च

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	रस संवेदना	वस्तूवर्णन	शिवणपाटी	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण 	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले शब्द	मोजणे

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

एप्रिल

अन्न



या महिन्यात मुलं अन्न व त्याच्याशी संबंधित प्रक्रियांबद्दल समजून घेतील. कुठलाही उपक्रम घेताना त्याचा संबंध मुलांच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.

या विषयासाठी खालीलप्रमाणे कृती घेता येतील -

- वर्गीकरण - भांड्यातून आपण काहीतरी खातो का काहीतरी पितो यानुसार वर्गीकरण
- विज्ञान - मोड काढणे
- चित्रवाचन - विषयाला साजेसे, मुलांच्या अनुभवविश्वाशी निगडत असलेले चित्र वापरून चित्रवाचन.
- पपेट्सचे संभाषण - विषयाला धरून संभाषण.
- गोष्टी व गाणी - विषयाला साजेशा नव्या गोष्टी सांगाव्यात, नवीन गाणी शिकवावीत.

पालक भेट

मुलांनी गेल्यावर्षभरात केलेल्या कामाचे / वस्तूंचे प्रदर्शन मांडून पालकांना बघायला बोलवावे. मूल वर्षभर काय काय शिकले, सुट्टीत घरी पालकांनी कुठले उपक्रम घ्यावेत याबाबत पालकांशी बोलणे करावे.

एप्रिल

आठवडा १

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	श्रवण	शब्दकोडी	धान्यांची ओळख	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	 चेंडू गोळा करणे	घसरणे / उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	साम्य ओळखा	लक्षात ठेव !	पिठात चित्र	अक्षरांशी तोंडओळख	एकास एक संगती

एप्रिल

आठवडा २

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	गंध संवेदना 	वस्तुवर्णन	मोड काढणे	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम 
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तुवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	ठिपके जोडून चित्र पूर्ण करणे	चित्रकोडी

एप्रिल

आठवडा ३

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	कोशिंबीर करणे	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	 कुटणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	कपाटाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	साम्य ओळखा	बिया मांडणे	मणी ओवणे	अक्षरांशी तोंडओळख	एकास एक संगती

एप्रिल

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	स्पर्श संवेदना	वस्तूवर्णन	भेळ करणे. प्रत्येक गोष्टीची चव बघून सगळं एकत्र करणे	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	फेकणे - झेलणे	 सोलणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	चित्रकला	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	समान अक्षर असलेले शब्द	क्रमावारीता	गिरवण्यास संधी	आकारज्ञान	डॉमिनोज

[illegible]

मे

तुमच्या आवडीचा विषय निवडा!

वर्षभर वेगवेगळ्याविषयांना धरून मुलांचे उपक्रम घेतल्यावर, या महिन्यात कोणता विषय निवडायचा हे ताईनी ठरवावे. कुठलाही विषय घेताना त्याचा संबंध मुलाच्या अनुभवविश्वाशी, मूल ज्या परिसरात मोठे होते आहे त्याच्याशी आहे ना हे तपासून बघणे महत्वाचे आहे.



मे

आठवडा ?

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	गार-गरम 	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	कपड्यांच्या घड्या घालणं
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम	मातीकाम	रुमालाची घडी	चिकटकाम 	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	लक्षात ठेव!	कागदाचे भाग करणे	अक्षरांशी तोंडओळख	डॉमिनोज	मणी ओवणे

मे

आठवडा २

आठवडा २	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	स्पर्श संवेदना	वस्तूवर्णन	श्रवण	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	दोरा / सुतळी गुंडाळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले	मोजणे

मे

आठवडा ३



	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	चित्रवाचन	रस संवेदना	शब्दकोडी	गार-गरम	शब्दसंपत्तीत भर	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	सरळ रेषेवरून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	लोळणे	चेंडू गोळा करणे	कपड्यांच्या घड्या घालणं
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	चित्रकला	ठसेकाम 	मातीकाम	रुमालाची घडी	चिकटकाम	तालावर हालचाली
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी 					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	अंक ओळखा	लक्षात ठेव!	कागदाचे भाग करणे	अक्षरांशी तोंडओळख	डॉमिनोज	मणी ओवणे



मे

आठवडा ४

	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	शनिवार
मुक्तखेळ (३० मिनिटे)	खेळघर कोपरा, हस्तकाम कोपरा, बोधात्मक कोपरा, वाचन कोपरा (खेळणी नियमितपणे बदलावीत)					
प्रार्थना / हवामान तक्ता (२० मिनिटे)	प्रार्थना, हवामान तक्ता उपक्रम व मुलांची वैयक्तिक स्वच्छता पाहाणे					
परिसर परिचय / विज्ञानानुभव / भाषाविकास (२० मिनिटे)	पपेट्सचे संभाषण	स्पर्श संवेदना	वस्तूवर्णन	श्रवण 	सूचना देणे	स्थळभेट
शारीरिक विकास (२० मिनिटे)	तोल सांभाळून चालणे	उड्या मारणे	चढणे / लोंबकळणे	दोरा / सुतळी गुंडाळणे	फेकणे - झेलणे	घसरणे - उलटे चालणे
गोष्ट (२० मिनिटे)	रोज एक गोष्ट सांगावी. शक्य तिथे विषयाला धरून असलेल्या गोष्टीचा अंतर्भाव करावा. आठवड्यातून किमान दोनदा पुस्तक हातात धरून गोष्ट सांगावी.					
सर्जनशील विकास (२० मिनिटे)	प्राणी - पक्षी यांच्यासारखे आवाज काढणे	मातीकाम	फाडकाम	रंगकाम	रचना करणे 	कातरकाम
हालचालींची गाणी (२० मिनिटे)	हालचालींची गाणी					
वाचन / लेखन / गणन (२० मिनिटे)	वर्गीकरण	वस्तूवर्णनावरून वस्तू ओळखा	क्रमावारीता	उभ्या आडव्याचा खेळ	समान अक्षर असलेले	मोजणे



एकात्मिक बालविकास सेवा योजना



Ministry of Women and Child Development



सत्यमेव जयते
GOVERNMENT OF
MAHARASHTRA

unicef 
for every child